

Organ Towarzystw ochotniczych straży pożarnych Królestwa Galicji i Lwów, z Wielkim Księstwem Krakowskim.

Wychodzi 1. każdego miesiąca. Redakcja i Administracja we Lwowie Rynek I. 7, I. piętro.

Przedpłata: W miejscu rocznie 2 złr. 40 cnt., półrocznie 1 złr. 20 cnt. — Z przesyłką rocznie 2 złr. 80 cnt., półrocznie 1 złr. 40 cnt.

L. 392.

Odezwa.

Zarząd kraj. Związku ochotn. straży pożarnych w Król. Galicji i Lodomerji z W. ks. Krakowskim wzywa wszystkie straże do tegoż Związku należące, jak niemniej i te straże pożarne ochotn. które dotychczas jeszcze do Związku nie przystąpiły, a przystąpić zamierzają, by zechciały wysłać swoich delegatów na V. Walny Zjazd straży pożarnych w dniach 15. i 16. Sierpnia b. r. w Przemyśle odbyć się mający.

Każdy z delegatów (których straż licząca do 75 towarzyszy wyśle jednego — straż licząca 76 towarzyszy wyśle już dwóch §. V. stat. Związku.) musi otrzymać legitymację zaopatrzoną podpisem i pieczęcią swej Komendy, Zarządu lub Wydziału, którą sekretarzowi kraj. Związku za przybyciem do Przemyśla złoży.

Straże zaś które z jakichkolwiek przyczyn, swoich delegatów wysłać nie mogą, zechcą upoważnić delegatów lub uczestników z innych straży na Zjazd się udających, wręczając tymże pisemne upoważnienie do zastąpienia na V. Zjeździe. (Jeden delegat może przyjąć oprócz swej straży, zastępstwo dwu innych.)

Zgłoszenia udziału nadesłać należy najpóźniej do dnia 15. lipca b. r. poczem karty legitymacyjne na zniżoną cenę jazdy kolejowej wysłane zostaną.

Każdy udział w Zjeździe biorący ma nadesłać na ręce Komendy ochotn. straży pożarnej w Przemyśle, kwotę 3 złr. w. a. na wydatki ugoszczenia i przyjęcia.

Z kraj. Związku ochotn. straży pożarnych Król. Galicji i Lodomerji z W. ks. Krakowskim.

We Lwowie dnia 12. czerwca 1891.

Za Naczelnika:

Dr. Alfred Zgórski w. r.

Sekretarz:

A. Piotrowski.

Sprawozdanie

z VIII. posiedzenia Rady zawiadowczej kraj. Związku ochotn. straży pożarnych z dnia 5. czerwca 1891.

Miejsce zebrania: biuro kraj. Związku we Lwowie. Rynek I. 17. Początek o godzinie 5-tej po południu.

Obecni: J. O. Książę Adam Sapieha, naczelnik kraj. Związku, Dr. Alfred Zgórski zast. Naczelnika, członkowie Rady zawiadowczej: Stanisław Polanowski, Władysław Mühl, Dr. Ludwik Cwiklicer, Bruno Hryniewicz, August Locher, Henryk Rewakowicz, Aleksander Koblański i Aleksander Piotrowski.

Na porządku dziennym:

I. Zatwierdzenie protokołu z VII. posiedzenia Rady zawiadowczej z dnia 28. lutego 1891.

II. Sprawozdanie z czynności Komitetu wykonawczego za czas od 28. lutego do 5. czerwca b. r.

III. Zamknięcie rachunków za 1-szy kwartał b. r.

IV. Uchwały w sprawie V-go walnego Zjazdu strażackiego w Przemyśle.

V. Sprawozdanie p. Wład. Turskiego o lustracjach straży ochotniczych.

VI. Prośby o zapomogi i pożyczki.

VII. Omówienie kwestjonarza Wydziału krajowego dla ankiety w sprawach strażackich.

VIII. Wnioski członków.

Dr. Alfred Zgórski oznajmia, że p. Władysław Turski nadesłał pisemne uwiadomienie, że z powodu nawału zajęć zawodowych na dzisiejsze posiedzenie przybyć nie może

Przewodniczący J. O. Książę Adam Sapieha oznajmia, że dnia 16 lipca b. r. upływa 25 lat, niezmordowanej i gorliwej służby strażackiej Dr. Ludwika Cwiklicera i wnosi, aby przez powstanie złożyć temuż należny wyraz i uznanie za wytrwałość i pracę poniesioną około rozwoju pożarnictwa w kraju, a na wniosek Dr. Alfreda Zgórskiego, Rada zawiadowcza postanawia aby na Walnym Zjeździe strażackim odbyć się mającym w Przemyśle złożyć publicznie życzenia Szanownemu Jubilatowi.

I. Protokół z posiedzenia Rady zawiadowczej z dnia 28. lutego b. r. przyjęto bez zmiany.

II. Dr. Alfred Zgórski imieniem Komitetu wykonawczego przedkłada Radzie zawiadowczej następujące sprawozdanie z czynności Komitetu wykonawczego kraj. Związku za czas od 28. lutego do 5. czerwca 1891.

W powyższym czasie załatwiono następujące sprawy:

1. Według protokołu podawczego, od ostatniego posiedzenia do dnia dzisiejszego liczba weszłych exhibitów wynosiła: 246. z tego załatwiono: 229. pozostaje do załatwienia: 17.

2. Przyjęto do kraj. Związku ochotn. straże pożarne w Budzanowie, Jagielnicy i Uhnowie, ogólna zatem liczba towarzystw Związkowych wynosi 126.

3. W skutek odezw rozesłanych do Zwierzchności gmin i do osób wpływowych, otrzymano wiadomości o organizacji straży och. w Bobowej, Białymkamieniu, Gromcu, Horodence, Komarnie, Podłężu i Skolem.

Ze strony kraj. Związku wysłane zostały do tych miejscowości wzory statutów i regulaminów, z oświadczeniem gotowości udzielania dalszych wskazówek dotyczących organizacji korpusów strażackich, nadto pośredniczo w zatwierdzeniu statutów dla nowo powstających straży w Gromcu i Podłężu, oraz przy zatwierdzeniu zmian do statutu dla straży ochotniczej w Jordanowie.

4. W myśl uchwały Rady zawiadowczej z dnia 28. lutego b. r. zawezwano okólnikiem wszystkie straże do wzięcia udziału w obchodzie 100-letniej rocznicy Konstytucji 3-go Maja. Liczne sprawozdania w pismach codziennych świadczą, że towarzystwa nasze w całym kraju wzięły udział i przyczyniły się do uświetnienia tej uroczystości.

5. Komitet wykonawczy rozesłał do wszystkich straży odbitkę nowej ustawy o policji ogniowej i zawezwał wszystkie komendy do nadesłania Radzie zawiadowczej sprawozdań, czy, i o ile i jak ta nowa ustawa w życie wprowadzona będzie. Na powyższy okólnik otrzymano odpowiedzi, że nowa ustawa nie została dotychczas gminom opublikowana, nie jest zatem jeszcze wykonywana — zaś straż ochotnicza w Jordanowie imieniem swoim i reszty straży ochotniczych do Związku okręgowego w Suchej należących oświadczyła, że żadną miarą nie może się zgodzić na §. 21 i 22 nowej ustawy tj. nie przyjmie na siebie obowiązków straży gminnej.

6. W myśl uchwały Rady zawiadowczej z dnia 28. lutego odniósł się Komitet wykonawczy do wszystkich straży w których w skutek lustracji zarządzono niektóre środki celem podniesienia obrony pożarnej, z zapytaniem, o ile zarządzenia i wskazówki Rady zawiadowczej uskutecznione zostały. Po większej części zarządzenia te nie zostały wykonane z powodu braku funduszków lub całkowitego rozstroju straży. Przyczem otrzymano wiadomości o rozwiązaniu się korpusów strażackich w Jarosławiu i Kałuszu a to w skutek niechęci gmin i braku odpowiednich osobistości na kierowników straży.

7. Sporządzono nakład protokołów lustracyjnych według szematu zaleconego przez Radę zawiadowczą i wskazówek nadesłanych przez Dyrekcję Krak. Tow. wzaj. ubezpieczeń. Blankiety raportów rozesłano do wszystkich delegatów Rady zawiadowczej i naczelników Związków okręgowych, z zawezwaniem o dokonanie lustracji straży w okręgu.

Dotychczas otrzymano raporty od Wgo Ważeńkiego Franciszka z lustracji straży ochotn. w Dębicy, od Wgo Koblańskiego Aleksandra z lustracji straży w Baranowie, Rudniku, Ulanowie, Majdanie, Raniżowie, Sokołowie, Tarnobrzegu i Mielcu; od Wgo Lochera Augusta z lustracji straży w Łapanowie, Wiśniczu i Lipnicy murowanej; od Wgo Kollinka Edwarda, z czynności przedsięwziętych celem reorganizacji ochotn. straży pożarnej w Potoku złotym; od Wgo Mühlana, raport i spr.

wozдание o przyczynach rozwiązania ochotn. straży w Kałuszu; od Wgo Köhlera Marjana raport z lustracji straży ochotn. w okręgu sucheckim a mianowicie: Makowie, Suchej, Jordanowie i Miłowce; od Wgo Bilińskiego Leona raportu z lustracji straży ochotn. w Bukowsku, Dukli i Dynowie, w końcu od Wgo Piotrowskiego Alexandra raportu z lustracji straży ochotniczych w Radymnie i Cieszanowie.

Ogółem zatem zlustrowano do dnia dzisiejszego 23 straże ochotnicze.

Do niektórych z powyżej wymienionych straży, Komitet wykonawczy rozesłał już nie tylko wezwania do poprawy stosunków obrony pożarnej, lecz nawet podał obszernie wskazówki jakich środków użyć należy do powiększenia funduszków i ze swej strony wysłał prośby do osób wpływowych o zebranie funduszków na rzecz dotyczącej straży i odniósł się do Zwierzchności gminnych i Wydziałów powiatowych o polepszenie organizacji obrony pożarnej.

8. W myśl uchwały Rady zawiadowczej z dnia 28. lutego b. r. odniesiono się do Komendy ochotn. straży pożarnej i do Reprezentacji miasta Przemyśla, w sprawie odbyć się mającego tamże V. Walnego Zjazdu strażackiego. Na odezwy Komitetu wykonawczego otrzymano odpowiedź, że tak dla Reprezentacji miasta jak i dla tamt. straży ochotniczej najdogodniejszy czas będzie dzień 15. i 16. sierpnia b. r. Sprawę tę przedkłada się Radzie zawiadowczej do załatwienia na dzisiejszem posiedzeniu.

9. Odnośnie do uchwały Rady zawiadowczej wystosowano dwukrotne urgensa do straży ochotn. zalegających z rocznymi wkładkami na rzecz kraj. Związku. Wprawdzie w skutek urgensów zaległości się zmniejszyły, lecz jeszcze dotychczas nie popłaciło:

za rok 1887	13 straży kwoty	46 złr. 50 ct.
" " 1888	20 " "	64 " 50 "
" " 1889	31 " "	92 " 40 "
" " 1890	43 " "	135 " 80 "
Razem		339 złr. 20 ct.

Do tych straży zastosowane będą środki ustanowione przez Radę zawiadowczą na ostatniem posiedzeniu.

10. Przyznane przez Radę zawiadowczą zapomogi dla straży ochotniczej w Königsau w kwocie 30 złr. i w Dolnej wsi w kwocie 10 złr. zostały tym strażom wysłane z zastrzeżeniem użycia ich na właściwe cele.

11. W sprawie wykazów statystycznych za rok 1890 rozesłano czterokrotne urgensa i odniesiono się do naczelników Związków okręgowych z zawezwaniem o zmaglenie straży do nadesłania zaległych wykazów.

Ogólne zestawienie wykazów, dających obraz obecnej obrony pożarnej w kraju przedkłada się Radzie zawiadowczej z nadmienieniem, że przy strażach w Bieczu, Chrzanowie, Gródku, Mielnicy, Potoku złot., Radymnie, Strussowie, Sutkowicach, Szezercu, Wieliczce, Zbarażu, Założcach, Zborowie, Żmigrodzie, i Żurawnie, zamieszczone cyfry wzięte są z dawniejszych wykazów a mianowicie z wykazów z r. 1888 — gdyż pomimo urgensów straże te nowych wykazów nie nadesłały.

ZESTAWIENIE

wykazów statystycznych za rok 1890.

126 straży należących do krajowego Związku liczy:	
Członków czynnych	3698
" wspierających	2450
Drabin wysuwalnych	40
" stojących	218
" hakowych	231
" dachowych	289
Worów ratunkowych	14

Koców do skakania	7
Konewek	2291
Sikawek parowych (Okocim i Wieliczka)	6
" ssących 4-ro kołowych	145
" " 2-wu "	67 . 212
" tłoczących	76
" ręcznych ekstinktorów hydronetów itp.	186
Hydrantów	7
Węży metrów bieżących	12134
Bębnow do zwijania węży	50
Beczkozowów	425
Wozów osobowych	13
" osobowo-rekwizytowych	37
Apteczek podręcznych	10
Noszy	2

12. Ściągnięto zaległe raty od straży ochotn. w Husiatynie i Ulanowie z wypożyczonych sum na zakupno rekwizytów pożarnych i pożyczki te umorzono, zaś kapitały wraz z % złożono na książeczkę Banku krajowego.

13. Stały austriacki Związek strażacki, zawiadomił, że V. Walny zjazd straży austriackich odbędzie się dnia 6, 7, i 8 sierpnia br. w Teplitz w Czechach. Zwracamy uwagę, że w myśl uchwały Rady zawiadowczej zjazdu ogólne miały się odbywać w Wiedniu jako stolicy państwa.

14. Otrzymane od Dra Małaczyńskiego wskazówki w sprawie wymiaru należytości ekwiwalentowej od majątków straży ochotn. zostały zamieszczone w Przewodniku pożarniczym z zaleceniem aby straże zmieniły swe dotychczasowe statuta w tym duchu, aby raz na zawsze mogły być zwolnione od opłaty ekwiwalentowej.

15. Otrzymała odezwę p. Czermacka w sprawie udzielenia strażom rekwizytów dla przenoszenia rannych żołnierzy przedkłada się Radzie zawiadowczej do zaopiniowania.

16. P. Ignacy Kraus pismem z dnia 11 kwietnia br. zawiadomił Komitet wykonawczy, że zrzeka się mandatu delegata Rady zawiadowczej na okręg sokalski, proponując na swoje miejsce p. Dominika Skoczyńskiego. Okręg sokalski został zatem pozbawiony delegata, komitet wykonawczy wstrzymał się bowiem z nominacją p. Skoczyńskiego, gdyż tenże obecnie do straży ochotniczej nie należy i poddaje tę sprawę do rozstrzygnięcia Radzie zawiadowczej.

17. Rozesłano okólnik do wszystkich straży ochotn. z zawiadomieniem o odbyć się mającym walnym Zjeździe w Przemyślu i zawezwaniem do nadesłania wniosków.

Dotychczas zgłosiły swe wnioski straże ochotnicze w Jordanowie, Gorlicach, Muszynie i Samborze. Wnioski te przedkłada się Radzie zawiadowczej do osądzenia i zaopiniowania.

18. Wydano 3 numera „Przewodnika pożarniczego“ i załatwiono około 170 różnych pism od straży Związkowych żądających wskazówek, rad lub wyjaśnień w sprawach organizacji obrony pożarnej

19. Wniesione przez straże ochotnicze w Peczeniżynie, Ottyni, Tuchowie i Ulanowie prośbę o zapomogi i podanie ochotn. straży pożarnej w Żółkwi o pożyczkę na zakupno rekwizytów pożarnych przedkłada się Radzie zawiadowczej do rozstrzygnięcia.

W przeprowadzonej nad odczytanem sprawozdaniem dyskusyi, Rada zawiadowcza postanawia:

- weszać delegatów Rady Zawiadowczej i naczelników Związków okręgowych do bezzwłocznego ściągania zaległych wkładek na rzecz kraj. Związku od straży, które dotychczas obowiązku tego nie wypełniły;
- z zamianowaniem delegata dla okręgu Sokalskiego wstrzymać się aż do walnego Zjazdu i nowych wyborów;
- na wniosek Dr. Ludwika Cwiklicera postanowiono przy-

dzielić straż ochotniczą w Jarosławiu na nowo zawiązującą się do Związku okręgowego w Przemyślu.

III.) Skarbnik Związku p. Bruno Hryniewicz przedkłada następujące sprawozdanie rachunkowe z funduszu Związku za czas od 1. stycznia do 31. marca b. r.

Przychód:

1. Pozostałość z IV. kwart 1891. w ręku skarbnika	333 złr. 86 ct.
2. Subwencya Wys. Wydziału krajowego za rok 1891	2000 " — "
3. Subwencya Tow. wzajemn. ubezpiecz. w Krakowie za r. 1891.	1000 " — "
4. Wkładki, Towarzystw strażackich do Związku należących	108 " 10 "
5. Przedpłata na „Przewodnik“	29 " 40 "
6. Ze sprzedaży dziełka „Podręcznik“	350 " — "
7. Zwrot à conto udzielonych zaliczek	110 " — "
Razem	3.931 złr. 36 ct.

Rozchód:

1. Czynnosc za lokal kancelaryjny z usługą od 1/4 do 30/6 br.	100 złr. — ct.
2. Renumeracya Sekretarza od 1/4 do 31/3	199 " 98 "
3. Wydawnictwo „Przewodnika“ i porto	87 " — "
4. 1.500 Exemplarzy dziełka „Podręcznik“ (sprzedajny)	1.012 " 20 "
5. Koszta podróży delegatów na posiedzenie Związku	41 " — "
6. Zapomogi udzielone Towarzystwom strażackim.	30 " — "
7. Wkładki do Związku austriackiego ogólnego	5 " 80 "
8. Udzielona zaliczka zwrotna	240 " — "
9. Drobne wydatki kancelaryjne	24 " 63 "
10. Portorja i stemple.	20 " 30 "
11. Dołożono do depozytu B. kraj L. E. 90 1850 " — "	
12. Pozostałość gotówki na 2 kwartał 1891 w ręku skarbnika	320 " 45 "
Razem	3.931 złr. 36 ct.

Stan całego majątku Związku po dzień 31. marca 1891:

1. Gotówka w ręku Skarbnika	320 złr. 45 ct.
2. W depozycie B. kr. książeczka L. E. 90 r. b.	2.166 " 25 "
3. W depozycie B. kr. N. 331 w efektach	7.372 " — "
4. Fundusz pożyczkowy: Na ks. B. K. 5.055 = 680.54. Rozpożyczone Strażom Jezierzany 150 (Muszyna) 200 = 350 = 1.030 " 54 "	
Ogólna suma	10.889 złr. 24 ct.

IV.) Dr. Alfred Zgórski oznajmia, że w myśl życzenia Reprezentacji miasta i straży ochotniczej w Przemyślu V walny Zjazd strażacki ma się odbyć dnia 15. i 16. sierpnia b. r. Program Zjazdu wypracuje Komitet wykonawczy za poprzedniem porozumieniem się z miejscowym komitetem gospodarczym, zaś porządek dzienny obrad będzie następujący:

Pierwszy dzień obrad dnia 15. sierpnia 1891.

- Zagajenie zjazdu.
- Zatwierdzenie protokołu z 4 Walnego Zjazdu strażackiego w Tarnowie dn. 29. i 30. czerwca 1889 r.
- Sprawozdanie z czynności Rady zawiadowczej kraj. „Związku“ za czas od 30. czerwca 1889 do dnia 15. sierpnia 1891 i wybór komisji do zbadania sprawozdania (ref. p. Piotrowski).
- Sprawozdanie i zamknięcie rachunków za czas od 1. lipca do 30. czerwca 1891 i przedłożenie budżetu za czas od 1. lipca

1891 do 30. czerwca 1892. (Ref. Skarbnik „Związku“ p. Bruno Hryniewicz).

V. Wybór komisji lustracyjnej do zbadania rachunków.

VI. Omówienie wniosków w sprawie wprowadzenia w życie ustawy o policji ogniowej z dn. 10. lutego b. r.

VII. Wnioski Rady zawiadowczej w sprawie zorganizowania ze straży ochotniczych pomocy dla rannych żołnierzy podczas wojny.

VIII. Zgłaszanie samoistnych wniosków w myśl ustępu 6. litera b. statutu Związku.

IX. Wybór specjalnych komisji do załatwienia wniosków ad VI. VII. i VIII.

Drugi dzień obrad dnia 16 sierpnia 1891.

I. Orzeczenie komisji o sprawozdaniu z czynności Rady zawiadowczej.

II. Sprawozdanie komisji lustracyjnej wnioski teje co do udzielenia absolutorjum i zestawienia budżetu na następny okres.

III. Sprawozdanie specjalnej komisji o wnioskach zgłoszonych pod Nr. VI., VII. i VIII. pierwszego dnia obrad.

IV. Wybór Naczelnika Kraj. „Związku“ tegoż zastępcy, sekretarza, 6 członków Rady zawiadowczej i 3 zastępców.

V. Oznaczenie miejsca przyszłego zjazdu.

VI. Zakończenie zjazdu.

Wnioski referentów na Walnem Zgromadzeniu imieniem Rady zawiadowczej wnieść się mające, mają być poprzód przedłożone teje Radzie na następnem posiedzeniu dnia 14. sierpnia b. r. w Przemyślu.

Na wniosek Dr. Cwiklicera postanowiono dążyć do urządzenia wystawy sikawek i narzędzi pożarnych podczas Walnego Zjazdu w Przemyślu i powołać na członków komitetu wystawowego WW. P. Aleksandra Dworskiego, burmistrza miasta Przemyśla, Alfreda Gamskiego, wice-burmistrza, Adolfa Amorta, naczelnika straży ochotniczej, Dornwalda, właściciela fabryki maszyn i Dr. Cwiklicera — komitet ten ma prawo przybrania w miarę potrzeby dalszych członków mających się zająć urządzeniem wystawy.

Zaproszenie wystawców chcących wziąć udział w wystawie i swoje wyroby do Przemyśla nadesłać ma skutecznie komitet wykonawczy kraj. Związku.

V. Z powodu nieobecności referenta W. P. Władysława Turskiego, sprawa raportów z lustracji straży ochotniczych nie była wziętą pod obrady.

VI. Wniesione podania o bezzwrotne zapomogi przez straże ochotnicze w Peczeniżynie, Tuchowie i Ulanowie załatwiano odmownie, zaś ochotn. straży pożarnej w Ottynii udzielono zapomogę na zakupno rekwizytów ratunkowych w kwocie 25 złr., ochotniczej straży pożarnej w Żółkwi udzielono pożyczkę w kwocie 200 złr. zwrotną w ratach półrocznych po 50 złr. z przypadającymi odsetkami.

VII. Na nadesłany kwestjonarz Wydziału kraj. w sprawie wprowadzenia w życie nowej ustawy o policji ogniowej, komitet wykonawczy kraj. Związku wypracował następujące odpowiedzi:

I.

1. Dla przyspieszenia sprawy, ułatwienia gminom zadania i uniknięcia złego zrozumienia lub rozmyślnego opuszczenia niektórych postanowień ustawy o policji ogniowej z dnia 10. Lutego b. r. Wydział krajowy poruczy Radzie zawiadowczej kraj. Związku wypracowanie wzoru regulaminu ogniowego dla miast i miasteczek, według którego Zwierzchności gminne będą mogły swe regulaminy układać z małymi zmianami uwzględniającymi potrzeby i stosunki miejscowe. Regulamin ułożony przez gminę winien być przedłożony do zatwierdzenia Wydziałowi powiatowemu.

Ułożenie i wydanie regulaminu wzorowego jest koniecznem gdyż gminy przez złe zrozumienie własnych korzyści, będą się sta-

rały wyrobić dla siebie najdalej idące ulgi ze szkodą dla miast i mieszkańców.

2. Obowiązki gmin w obec straży ochotniczych pobierających subwencje gminne określone są §§ 19, 20, 22, 23, 24 i 25 ustawy zaś zasadnicze zmiany w statutach strażackich będą następujące:

§ 1. po słowach: „ratowanie mienia i życia przy pożarach“ dodać: „lub klęskach elementarnych gdy mienie lub życie ludzkie jest zagrożone.“

Oprócz klęsk pożarnych, kraj nasz nawiedzany bywa rok rocznie znacznymi klęskami powodzi, i pomoc w tym wypadku jest konieczną.

§ 7. po słowach: który się składa: dodać: 1) z rocznej subwencji gminy i t. d.

§ 8. po pierwszym ustępie dodać: Po ukończeniu każdego roku administracyjnego, Towarzystwo przedkłada Zwierzchności gminnej rachunki z otrzymanej subwencji gminnej.

§ 9. po słowach: w skład Wydziału wchodzi, dodać: Naczelnik gminy lub tegoż zastępca, zaś w końcowym ustępie, zmienić na: „Wybór prezesa powinien być podany na piśmie do wiadomości zwierzchności gminnej, zaś wybór naczelnika korpusu i tegoż zastępcy do zatwierdzenia Radzie gminnej po myśli §. 21 ust. o policji ogniowej. W razie nie zatwierdzenia wyboru naczelnika korpusu przez Radę gminną, przysługuje stowarzyszeniu straży ochotniczej prawo odwołania się do Wydziału powiatowego, który w porozumieniu z inspektorem powiatowym, orzeka w pierwszej instancji zaś w danym razie Wydział krajowy w porozumieniu z Radą zawiadowczą kraj. Związku orzeka ostatecznie i nieodwoalnie.

§ 13. po słowach: „zwołać na żądanie Wydziału“ dodać: Naczelnika gminy.

§ 17. do drugiego ustępu dodać: która je przechowuje jako własność straży aż do ponownego zawiązania takowej

3. Przy ustanawianiu ilości narzędzi pożarnych dla gmin podlegających ustawie z dnia 10 Lutego br. należy zawsze uwzględnić rodzaj i zwartość gminy, obfitość i odległość wody w studniach, potokach, sadzawkach itp, nareszcie rodzaj pokrycia dachów i ogólne stosunki budowlane. Znając jednak stan zabudowań naszych miast i miasteczek, ściśnienie domów, zaułki, wąskie uliczki, przeważne pokrycie dachów gontami lub słomą, braki murów ogniochronnych itp. należy ustanowić jako zasadę:

1 sikawkę kołową ssąco tłoczącą o cylindrach najmniej 100^{m/m}. z normalnym austr. gwintem.

60 metr. bieżących węża tłoczącego,

6 beczkowozów,

30 konewek na wodę,

1 drabina składana z 2 lub 3 części,

2 drabiny hakowe,

6 drabinek dachowych (gonciarek),

12 oseków,

6 łopat,

12 bab,

4 pochodnie i 4 latarnie

4 topory duże.

2 dżagany do murów,

2 siatki druciane do ogni kominowych.

Narzędzia powyższe ustanawia się dla gmin najmniejszych, do 200 Nr. domów liczących. Każda gmina większa powinna posiadać na każde 200 domów jedną sikawkę więcej ze stosunkową ilością reszty wyżej wymienionych narzędzi ratunkowych.

4. Gminy posiadające 10.000 mieszkańców winne utrzymywać korpus straży pożarnej płatnej, której minimum oznaczyć trzeba przynajmniej na 12 ludzi. Uwzględnić jednak należy, że nie wszystkie z tych gmin będą w stanie ponieść wynikłe ztąd koszta sięgające do 5,000 złr. rocznie. Obrona, złożona z 12 ludzi jest

absolutnie za słaba nawet przy małym pożarze; 12 ludzi bowiem nie wystarczy na obsługę sikawek, dostarczenie wody, pompowanie, wynoszenie sprzętów, obsadzenie zagrożonych dachów i gaszenie pożaru. — W obec znacznych kosztów poniesionych na utrzymanie straży płatnej, gmina nie będzie w stanie udzielić jakiegokolwiek subwencji dla straży ochotniczej, a wówczas straż płatna pozostawiona własnym siłom nie udzieli skutecznego ratunku

Gminy zatem mniej zamożne, należałoby przynaglić do utrzymania stałego pogotowia pożarnego, złożonego z 6 ludzi i stójek konnych, o dwu zaprzęgach, i do udzielenia znacznej kwoty na utrzymanie większego korpusu straży ochotniczej. — Straż ochotnicza rozrzucona po całym mieście, w razie wybuchu pożaru, zawsze zbierze się prędzej od straży płatnej — i ręczyć można, że nim rekwizyta ratunkowa nadejdą, już kilku lub kilkunastu bliżej mieszkających strażaków ochotniczych do ognia się zjawi.

5. Wszelkie środki zachęty zostały już przez radę zawiadowczą kraj. Związku wyczerpane. Pomimo ustawicznych nawoływań, prób i przedstawień, około 180 miast i miasteczek w kraju nie posiada dotychczas straży pożarnych. Ze strony gmin nie otrzymaliśmy zazwyczaj żadnej odpowiedzi, natomiast ze strony mieszkańców posiadamy liczne prośby o zniewolenie gmin do założenia straży z nadmienieniem, że mieszkańcy uznają potrzebę tej instytucji, chętnie ją popierać i należeć do niej będą, jednak w obec zacofania Rady gminnej nic przedsięwziąć nie mogą.

Posłowie Sejmu krajowego kilkakrotnie podnosili brak obrony pożarnej w kraju i podawali nawet straszne cyfry zniszczenia zrządzonego przez pożary jeżeli zatem nie chcemy aby kraj nasz zamienił się w jedno wielkie pogorzeliisko ze snującymi się karawanami „pogorzalców“ i jeżeli nie chcemy dopuścić do całkowitej ruiny materialnej i tak już nazbyt ubogiej ludności, natenczas należy użyć nie zachęty, do niczego nie prowadzącej, lecz z całą surowością oprzeć się na wydanej dn. 10. lutego b. r. ustawie i użyć przymusu. Dla opieszalych jedyną zachętą powinna być ustawa która wykonaną być musi.

Gminom należy tedy, nakazać zorganizowanie straży ochotn. i wstawić do budżetu potrzebne na to sumy, a mianowicie sprawić potrzebne sikawki i narzędzia ratunkowe oraz konieczne uzbrojenie dla straży. Gdy będą rekwizyta ratunkowe i sikawki w gminie natenczas straż się zorganizuje. Brak straży w niektórych większych miastach pochodzi jedynie z braku narzędzi, na które nie można zebrać dostatecznych funduszków w drodze składek publicznych. W wielu miejscowościach, straże ochotnicze posiadają 3 — 4 sikawek własnych t. j. z uzbieranych funduszków zakupionych, a członkowie korpusu uzbroili się i umundurowali własnym kosztem, liczba ich jednak jest bardzo mała i trudno wymagać nawet podobnego poświęcenia.

Przy przeprowadzanej dyskusji, Rada zawiadowcza postanawia aby gminy nie posiadające dotychczas straży pożarnych zachęcić do organizacji obrony pożarnej przez: a) pomoc kraj. Związku w udzielaniu wskazówek fachowych, b) pomoc Związków okręgowych przez wysyłanie na miejsce fachowych instruktorów do organizacji i wyćwiczenia straży, c) przez udzielanie gminom bezprocentowych pożyczek w wysokości po 100 złr. na każde 1000 mieszkańców, na zakupno narzędzi pożarnych.

6. Nadzór Wydziałów powiatowych zastrzeżony jest §. 37 ustawy i tenże może być skutecznie przeprowadzony jedynie przez bezpłatnych inspektorów powiatowych za zwrotem kosztów podróży i dyet.

Inspektorów powiatowych przedstawia Rada zawiadowcza kraj. Związku, Wydział kraj. takowych zatwierdza. Tak jak naczelnik straży jest honorowym urzędnikiem gminy tak i inspektorowie powiatowi będą na czas urzędowania honorowymi urzędnikami Wydziałów powiatowych. Zakres działania i instrukcję dla inspektorów powiatowych, wyda Wydział krajowy.

Wydziały powiatowe, za pośrednictwem inspektorów powiatowych czuwają nad:

- a) Wykonywaniem ustawy i regulaminów ogniowych.
- b) odbierają raporta z rewizji ogniowej §. 4.
- c) ustanawiają ilość stróży nocnych i środków alarmowych.
- d) wydają rozporządzenia co do zabezpieczenia obfitości wody na wypadek pożaru (pomnożenie studzien, budowa zbiorników itd),
- e) oznaczają ilość stójek konnych.
- f) ustanawiają ilość i jakość narzędzi ratunkowych i sikawek (§. 11.) i wstawiają do budżetu gminnego potrzebne sumy na zakupno narzędzi i utrzymanie straży.
- g) zmuszają właścicieli zakładów fabrycznych do utrzymywania własnych narzędzi ratunkowych.
- h) wydają nakazy organizacji straży ochotn. w gminach podlegających ustawie z dnia 10. lutego b. r.
- i) załatwiają spory wynikłe pomiędzy gminami i strażami ochotniczymi.
- k) badają raporta z pożarów w powiecie i wydają rozporządzenia mające ogólne bezpieczeństwo na celu.
- l) czuwają, aby kary nakładane przez gminy na mieszkańców (§. 36) obracane były wyłącznie na utrzymanie rekwizytów pożarnych,
- l) załatwiają rekursa i podania w sprawach ogniowych.

II.

Tak jak Wydziały powiatowe czuwają nad wykonywaniem przepisów ustawy o polic. ogniowej, tak Wydział krajowy za pośrednictwem swego inspektora czuwa nad bezpieczeństwem całego kraju, nadto, wydaje ogólne rozporządzenia i instrukcje, prowadzi statystykę straży i narzędzi pożarnych — wydaje postanowienia objaśniające lub uzupełniające ustawę i techniczne wskazówki. W tym celu koniecznym jest ustanowienie posady kraj. inspektora dla spraw ogniowych. Kandydat powinien posiadać odpowiednie kwalifikacje a mianowicie: conceptowe, być dobrym instruktorem i posiadać odpowiednie zawodowi wiadomości techniczne i ma być referentem i sekretarzem organu doradczego ustanowić się mającego przy Wydziale krajowym.

W sprawach ogniowych, Wydział kraj. ustanowi komisję fachową, na wzór komisji przemysłowej do której wejść mają: 4 członków mianowanych przez Wydział krajowy, 4 członków Rady zawiadowczej kraj. Związku, 2 członków Krak. Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń i 2 członków kooptowanych. Wszelkie postanowienia Rady Wydziału kraj. mogą być powzięte po wysłuchaniu tego ciała doradczego. Inspektor krajowy ma być równocześnie sekretarzem tego ciała doradczego.

III.

Przy układaniu ustawy o polic. ogniowej dla gmin wiejskich należy się oprzeć na ustawie z dnia 10. lutego b. r. z uwzględnieniem:

1. sprawienia przyrządów ratunkowych,
  2. zaprowadzenia wart nocnych i środków alarmowych.
  3. posłańców konnych z zawiadomieniem o wybuchu pożaru.
  4. pogotowi konnych,
  5. zabezpieczenia dostawy wody,
  6. stosunku gminy do dworu w razie pożaru,
  7. zamiast straży pożarnych po gminach wiejskich należy zaprowadzić przymusowe pogotowia ogniowe na wzór powiatu sokalskiego,
  8. wydać instrukcję dla pogotowi wiejskich,
  9. ustanowić kontrolę Wydziału powiatowego nad zwierzchnościami gminnymi,
  10. ustanowić kontrolę nad odbudowaniem domów spalonych.
- Wydział krajowy przekaże Radzie zawiadowczej kraj. Związku wypracowanie projektu nowej ustawy o policji ogniowej dla gmin wiejskich.

Rada zawiadowcza postanawia przedłożyć zebrać się mającej

ankiecie powyższe odpowiedzi na nadesłany przez Wydział krajowy kwestjonarz. Referentem tej sprawy wybrany został JW. St. Polanowski.

VIII. Na wniosek Dr. Ludwika Cwiklicera postanowiono udzielić Związkowi okręgowemu w Przemyślu kwotę 25 złr. na koszty wydatków kancelaryjnych.

Na tem posiedzenie zakończono o godzinie 8-mej wieczór.

Zastępca Naczelnika.
Dr. Alfred Zgórski.

Sekretarz.
A. Piotrowski.

ANKIETA

w sprawie nowej ustawy o policji ogniowej.

Dnia 6 Czerwca b. r. odbyło się w gmachu Sejmowym posiedzenie ankiety zwołanej przez Wydział krajowy, celem omówienia sprawy wprowadzenia w życie nowej ustawy o policji ogniowej dla miast i miasteczek z dn. 10 lutego b. r. oraz omówienia sprawy nowej ustawy o policji ogniowej dla gmin wiejskich.

W ankiecie, której przewodniczył zastępca Marszałka krajowego J. W. Antoni Jaksa Chamiec, a później Członek Wydziału krajowego Dr. Damian Sawczak, wzięli udział: ze strony Rady zawiadowczej kraj. Związku J. O. Ks. Adam Sapieha, Dr. Alfred Zgórski, Stanisław Polanowski, Dr. Ludwik Cwiklicer, Władysław Mühl, Bruno Hryniewicz i Aleksander Piotrowski; ze strony Wydziału kraj. Dr. Józef Wereszczyński i Albert Wilczyński, zaś zaproszeni zostali, Dr. Konstanty Lewicki, Bazyl Nahirny i Wincenty Eminowicz.

Wydział krajowy przedstawił ankiecie kwestjonarz, obejmujący kilkanaście pytań, który już poprzednio rozesłany został zaproszonym i udział w ankiecie biorącym osobistościom.

Rada zawiadowcza kraj. Związku na posiedzeniu z dnia 5 Czerwca b. r. omówiła gruntownie podany przez Wydział kraj. kwestjonarz i przedłożyła Wydziałowi kraj. pisemne odpowiedzi na poszczególne pytania.

I. Pytanie opiewało: Jakich należy udzielić wskazówek gminom do ułożenia regulaminów ogniowych.

Ankieta odpowiedziała, że korzystniej będzie nie udzielać gminom w tym względzie żadnych wskazówek, ale zająć się opracowaniem wzorowego regulaminu ogniowego i takowy rozesłać gminom. Rada zawiadowcza kraj. Związku ma zająć się opracowaniem tego regulaminu i przedłożyć go Wydziałowi krajowemu.

II pytanie opiewało: Jakich należy żądać zasadniczych postanowień w statutach ochotniczych straży pożarnych, jeżeli mają być po myśli §. 22. ustawy, uważane za instytucje gminne?

Ankieta, po przedyskutowaniu całego statutu wzorowego, przyjęła zmiany przedłożone przez Radę zawiadowczą kraj. Związku.

III. pytanie opiewało: Jakiego minimum narzędzi pożarnych należy żądać od każdej ustawy z dnia 10 lutego b. r. podlegającej gminy.

Ankieta przyjęła odpowiedź podaną przez Radę zawiad. kraj. Związku i oznaczyła ilość i jakość koniecznych narzędzi pożarnych.

IV. pytanie opiewało: Jak należy postąpić w obec gmin obowiązyanych do utrzymania korpusów straży pożarnych gminnych?

Ankieta orzekła, że gminy liczące nad 10.000 mieszkańców winne są utrzymywać korpus straży pożarnej płatnej, której minimum oznacza się na 12 ludzi, gminy mniej zamożne zaś przynaglić należy do utrzymywania stałego pogotowia pożarnego

złożonego z 6 ludzi i stójek konnych o 2 zaprzęgach, oraz do udzielenia znaczniejszych subwencji na utrzymanie większego korpusu straży ochotniczej.

V. pytanie opiewało: Jak należy zachęcić gminy do zakładania ochotn. straży pożarnych w miejscowościach gdzie takowe nie istnieją?

Ankieta sądzi że da się to skutecznie przez: a) pomoc kraj. Związku w udzielaniu wskazówek fachowych; b) współdziałanie Związków okręgowych przez wysyłanie fachowych instruktorów na miejsce do organizacji i wyćwiczenia straży; c) przez udzielanie gminom bezprocentowych pożyczek na sprawienie rekwizytów ratunkowych.

Przy tem pytaniu Rada zawiadowcza kraj. Związku przedstawiła ankiecie wykaz gmin, podlegających nowej ustawie a nieposiadających dotychczas straży pożarnych. Na 299 miast i miasteczek w 180 gminach nie ma wcale obrony pożarnej.

VI pytanie opiewa: Jak ma być wykonywany nadzór nad wykonywaniem ustawy a w szczególności przez Wydziały powiatowe czy i z jakim zakresem działania potrzebnem się okazuje utworzenie powiatowych inspektorów pożarnych?

Ankieta była zdania, że nadzór Wydziałów powiatowych może być skutecznie przeprowadzony jedynie przez delegatów lub inspektorów powiatowych.

VII pytanie opiewało: W jaki sposób ma Wydział krajowy wykonywać naczelną nadzór nad wykonywaniem ustawy?

Ankieta orzekła, że nadzór ten może być wykonywany przez ustanowić się mającego inspektora krajowego, Wydziały powiatowe i inspektorów powiatowych.

VIII pytanie opiewało: Czy potrzebnem jest ustanowienie przy Wydziale krajowym posady kraj. inspektora dla spraw ogniowych, z jakim zakresem działania i o jakich kwalifikacjach?

Ankieta sądzi, że utworzenie posady inspektora kraj. jest koniecznem. Tenże winien mieć odpowiednie zawodowe wykształcenie techniczne, zakres jego działania zaś będzie: utrzymywanie statystyki straży i narzędzi pożarnych, statystyki pożarów, będzie mieć prawo i odowiazek lustrwania wszystkich straży pożarnych i zawiadamiać Wydział kraj. o ile ustawa i regulaminy ogniowe bywają wykonywane.

IX pytanie opiewało: Czy potrzebnem jest ustanowienie przy Wydziale krajowym organu doradczego dla spraw poźarnictwa krajowego, a mianowicie z jakim zakresem działania i w jaki sposób organ ten doradczy ma być utworzony?

Ankieta wyraziła zdanie że organ ten jest potrzebny i winien być utworzony na wzór kraj. komisji przemysłowej i składać się z 4 członków przez Wydział kraj. mianowanych, z 4 członków Rady zawiadowczej kraj. Związku, z 2 członków krak. Towarzystwa wzaj. ubezpieczeń i z 2 członków kooptowanych przez poprzednio wymienionych członków.

X pytanie opiewało: Na jakich zasadach ma być oparta ustawa o policji ogniowej dla gmin wiejskich?

Ankieta była zdania, aby nie czekając na reformy ustawy gminnej i ustawy budowniczej dla gmin wiejskich, zaraz przystąpić do wypracowania projektu ustawy o policji ogniowej dla gmin wiejskich.

Zamiast straży pożarnych, należałoby w gminach wiejskich zaprowadzić przymusowe pogotowia ogniowe, na wzór pogotowia istniejących w powiecie sokalskim, z pozostawieniem wolności tworzenia straży ochotniczych.

Protokół urzędowy z posiedzenia ankiety zostanie umieszczony w następnym numerze Przewodnika pożarniczego.

Ruch Towarzystw pożarnych.

Sprawozdanie

Wydziału ochotniczej straży ogniowej w Mielnicy za rok 1890.

W roku 1890 Wydział straży ogniowej odbył 6 posiedzeń, Towarzystwo liczyło z końcem roku 1890:

20 członków czynnych,
12 „ wspierających,
3 „ honorowych
z dniem dzisiejszym pozostaje ta sama ilość członków czynnych i wspierających.

W roku 1890 załatwił Wydział następujące sprawy:

a) Wniesiono dwukrotną prośbę do Zwierzchności gminnej miasta Mielnicy o pobudowanie strażnicy i szopy na rekwizyta, którą to prośbę Gmina przychylnie przyjęła, jednak strażnicy ani szopy do dziś nie pobudowała.

b) Wniesiono prośbę do Sejmu krajowego o udzielenie zapomogi, którą jednak bez skutku Towarzystwu zwrócono.

c) Wniesiono prośbę do Wydziału Rady powiatowej o udzielenie zapomogi, takową jednak bez skutku zwrócono.

Sprawiono sztandar, który 6 Maja br. przy współudziale do- stojnych Gości Ich Ekscellencji: Namiestnika hr. Kazimierza Ba- deniego, Marszałka krajowego hr. Jana Taronwskiego, Księcia Le- ona Sapiehy, Marszałka powiatowego Mieczysława hr. Dunin Bor- kowskiego i wielu Innych, przez tutejszego proboszcza ks. kanoni- ka Tytusa Zawirskiego poświęcony został.

Członkowie towarzystwa w r. 1890 byli trzy razy alarmowani do pożaru i we wszystkich wypadkach, pożar w samym zarodku stłumiony został.

Ćwiczenia odbywano dwa razy w miesiącu letnią porą, lecz tylko w obrotach i obznajamiano członków z sikawką i sygnałami, innych ćwiczeń z braku strażnicy nie przedsiębrano.

Dochód Towarzystwa od 1. Stycznia do 31. Grudnia 1890 wyniósł:

Pozostałość z roku 1889 . . . . . 2 złr. 97 ct.

Przy poświęceniu sztandaru złożyli:

Ich Ekscellencje: Namiestnik hr. Kazimierz Badeni,
Marszałek krajowy hr. Jan Tarnowski, Marszałek
powiatowy Mieczysław hr. Dunin Borkowski z do-
stojną Małżonką i Córkami, Książę Leon Sapieha
i Inni Panowie kwotę . . . . . 247 złr. — ct.

JEGO Cesarsko-Królewska Apostolska Mość . . . . . 50 „ — „

Pan Szambelan Chamiec . . . . . 15 „ — „

Członkowie straży Panowie:

Mikołaj Sas Dobrzański, Franciszek Kersehka, Ka-
zimierz Bylina i Paweł Białkowski . . . . . 21 „ — „

Dochód z wieczorku . . . . . 17 „ — „

Razem 352 złr. 97 ct.

R o z c h ó d:

Krawcowi za robotę mundurów zimowych . . . . . 51 złr. — ct.

Guziki i płótno do mundurów . . . . . 28 „ 66 „

Rata za sukno „ „ . . . . . 50 „ — „

Za rekwizyta pożarne . . . . . 150 „ — „

Szafa na rekwizyta . . . . . 3 „ 60 „

Dyplom honorowy Marszałkowi powiatowemu . . . . . 19 „ — „

Prenumerata Przewodnika . . . . . 3 „ 80 „

Naprawa sikawki, korespondencje i przesyłki

kolejowe . . . . . 30 „ 12 „

Razem w rozchodzie: 336 złr. 8 ct.

Pozostaje z dniem dzisiejszym 16 złr. 79 ct.

Inwentarz korpusu:

Umundurowanie zimowe i letnie i rynsztunek dla 36 ludzi. — Sikawka 4-ro kołowa 1 — Beczki 4-ro kołowe 2. — Beczki 2-wu kołowe 2. — Węży metr. bież. 70. — Konewek parcia- nych 30. — Latarek 6.

Olchowski.
Sekretarz.

Dobrzański
Naczelnik. Straży ogn. ochot.

Kronika pożarów.

Czortków.

Dnia 4 Maja b. r. o godzinie 10³/₄ w nocy wybuchł pożar w realności Samuela Göttera. O wybuchu pożaru oznajmiono trąbką strażacką i trąbką wojskową — a wreszcie dzwonami ko- ścielnymi. Straż wyruszyła do pożaru z dwoma sikawkami 4 ko- łowemi ssąco tłoczącymi (jedna o dwu wylotach) 140 m. b- wę- ża, 2 gęsiorami, 2 drabinami dachowemi, 6 hakami ratunkowymi i 10 beczkowozami pełnymi i przybyła na miejsce w dziesięć mi- nut po zaalarmowaniu w liczbie 23 wraz z naczelnikiem i jego zastępcą. Pożar wybuchł w budynku gospodarczym. Spaliła się szopa p. Majseowicza tudzież budynki gospodarcze Göttera pod jednym dachem, dach na domie mieszkalnym — nadto 2 konie w stajni. Przyczyną pożaru była nieostrożność. Przez rozebranie parkanu i płotów, zlokalizowano pożar o godzinie 11¹/₂ w nocy, a o godzinie 2¹/₂ w nocy powróciła straż do domu w liczbie 19. Czterech towarzyszy pełniło dalej służbę pogotowia na miejscu pożaru. Gmina Wygnanka i kolej przyciągnęły swoje sikawki. Straży żadnej z sąsiedztwa nie było, natomiast pogotowie woj- skowe 95 pp. w znacznej liczbie nader skutecznie pomagało przy współudziale prawie całego korpusu oficerów. Współudziału w ratunku ze strony mieszkańców Wygnanki nie było żadnego, nadto dostęp do wody utrudniony z powodu wyniosłości brzegu rzeki Seretu. Brak studzien w ogóle. Budynki spalone były ubezpieczone w towarzystwie krakowskim i towarzystwie Riunione Adriatica.

Ferd. Gamski, naczelnik.

Strussów.

Dnia 27 Kwietnia o godzinie 6¹/₂ wieczór wybuchł pożar w Strusowie w realności pod l. 121. O wybuchu pożaru oznaj- miono bębniem gminnym. Straż wyruszyła do pożaru z dwoma sikawkami i drabinami i przybyła na miejsce o godzinie 6 m. 20 w liczbie 14 ludzi. Pożar powstał ze stajni. Spalił się dom i staj- nia, pasza i okłoty znajdujące się na strychu w stajni. Przyczy- na pożaru niewiadoma. Obsadzono dachy aby nie dopuścić do zajęcia się stodoły sąsiedniej, oraz rozrzucono kilka fur drzewa złożonego pod palącym się domem. Pożar zlokalizowano a wła- ściwie ugaszono o godzinie 10¹/₂ w nocy a straż powróciła w li- czbie 17 od pożaru zostawiwszy 6 członków na warcie do go- dziny 1 po północy, a innych 6 od godziny 1 do rana. W pomoc przybyła sikawka warwaryniecka o godzinie 9-tej wieczór. Pożar był daleko za miastem w samym kącie, do tego droga zła i błotnista. Budynki były ubezpieczone w Towarzystwie Krakow- kiem.

Siarkiewicz, naczelnik.

Tarnobrzeg.

Dnia 13 Maja b. r. o godzinie 9 wieczór wybuchł pożar we wsi Mochowie oddalanej od Tarnobrzega o 7 kilometrów. Łuna oznajmiła o wybuchu pożaru. Straż wyruszyła do pożaru z jedną sikawką i 2 beczkowozami, 8 bosaków i 12 konewczek i przybyła na miejsce o godzinie 9 minut 30 w liczbie 16 ludzi. Pożar wybuchł w stajni, w której się znajdowało 80 sztuk wołów opasowych. Stajnia spaliła się, bydło uratowano. Przyczyna po- żaru niewiadoma. Obsadzono strażakami sąsiednią o 12 kroków oddaloną gorzelnię i pożar zlokalizowano o godzinie 11 a o go- dzinie 12 powróciła straż do domu w liczbie 16.

Dr. Góra, naczelnik.

OGŁOSZENIA.

OGŁOSZENIE.

Krajowy „Związek“ ochotn. straży pożarnych Królestw
Galicii i Lodomerji z Wielkiem ks. Krakowskiem

(Lwów, Rynek l. 17)

utrzymuje na składzie i sprzedaje **za nadesłaniem
gotówki** następujące

Druki manipulacyjne

Strażem pożarnym.

- 1) 100 sztuk deklaracji przystąpienia . . . — zlr. 50 cent.
- 2) 100 sztuk kart przyjęcia . . . . . — „ 70 „
- 3) 100 arkuszy księgi członków . . . . . 1 „ 40 „
- 4) 100 arkuszy księgi magazynowej . . . . 1 „ 40 „
- 5) 100 arkuszy protokołu podawczego . . 1 „ 40 „
- 6) 100 sztuk wezwań towarzyszków . . . . — „ 20 „
- 7) 100 sztuk pokwitowań magazynowych . — „ 50 „

Zamówienia należy nadsyłać pod adresem

Wgo BRUNONA HRYNIEWICZA

skarbnika „Związku“.

(Lwów, Rynek l. 17).

PODRĘCZNIK

dla

OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH

Cena egzemplarza oprawionego 1 zlr.

Porto i opakowanie 25 ct. Razem 1 zlr. 25 ct.

Zamawiać należy u skarbnika kraj. Związku

Wgo BRUNONA HRYNIEWICZA.

(Lwów, Rynek l. 17).

Do nabycia.

REGULAMIN

MUSZTRY PORZĄDKOWEJ

DLA OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH

z rycinami i sygnałami

przez

ALEKSANDRA PIOTROWSKIEGO.

Cena 44 cent.

KRAJOWY SKŁAD

SIKAWEK I NARZĘDZI POŻARNYCH

ulica Kopernika l. 3, we Lwowie

poleca:

Sikawki przenośne, taczkowe, dwu- i cztero-kołowe, Hydrofory.

Każda sikawka zaopatrzona jest certyfikatem odbytej próby fa-
chowej. Próby dokonywane bywają przez korpus ochotniczej straży pożarnej
lwowskiej pod kierownictwem naczelnika WP. B. Hryniewicza i w obec
rzeczoznawców.

DRABINY STOJĄCE, SKŁADANE, HAKOWE I DACHOWE. WOZY OSOBOWE I REKWIZYTOWE.

Latarnie, pochodnie. Weże sikawkowe ssące i tłoczące. Konewki do wody
parciane i blaszane. Gurty szteigerskie i sikawkowe. Linewki ratunkowe. Koce do
skakania. Toporki stalowe. Siekiery. Helmy. czapki, mundury sukienne i płócienne.
Odznaki oddziałowe.